

แบบสำรวจพัฒนาการเด็ก PDDSQ

แบบสำรวจพัฒนาการเด็ก PDDSQ (Pervasive Developmental Disorders Screening Questionnaire) นำมาเพื่อคัดกรองเบื้องต้นในการค้นหาเด็กที่เป็นออทิสติก พบว่าสามารถนำมาใช้แยกเด็กออทิสติก ออกจากเด็กที่มีปัญหาอื่น ๆ และเด็กปกติได้เป็นอย่างดี

ผู้พัฒนา

สร้างและพัฒนาขึ้นในปี พ.ศ.2544 โดย นายแพทย์ชาญวิทย์ พรนภดล คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ร่วมกับ นางสาวอำไพ ทองเงิน และคณะ โรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์ กรมสุขภาพจิต

แบบคัดกรองนี้พัฒนาจากแบบคัดกรองออทิสติกชนิดต่าง ๆ ได้แก่ CHAT (Checklist for Autism in Toddlers), CARS (Childhood Autism Rating Scale), ASQ (Autism Screening Questionnaire), ASSQ (Autism Spectrum Screening Questionnaire), PDDST (Pervasive Developmental Disorders Screening Test) และ SRS (Social Responsiveness Scale)

ข้อบ่งชี้ในการใช้

ใช้เพื่อคัดกรองเบื้องต้นในการค้นหาเด็กที่เป็น “ออทิสติก” (Autism Spectrum Disorder: ASD) หรือในชื่อตามเกณฑ์การวินิจฉัยเดิม ที่เรียกว่า “Pervasive Developmental Disorders: PDDs”

คุณสมบัติ

แบบคัดกรองนี้สำหรับเด็กอายุ 4-18 ปี ฉบับย่อ 25 ข้อ ที่จัดตัด 13 คะแนน พบว่ามีความไว (sensitivity) เท่ากับร้อยละ 77 ความจำเพาะ (specificity) เท่ากับร้อยละ 94 ค่าการทำนายเมื่อผลเป็นบวก (positive predictive value) เท่ากับร้อยละ 96 และค่าการทำนายเมื่อผลเป็นลบ (negative predictive value) เท่ากับร้อยละ 69

ข้อจำกัด

ข้อจำกัดของแบบคัดกรอง คือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิจัยเป็นผู้ที่อยู่ในเขตเมืองหลวง และปริมณฑล ผลการวิจัยอาจประยุกต์ใช้ได้เฉพาะกับประชากรเขตเมืองเท่านั้น และอาจใช้ได้ดีเฉพาะการคัดกรองเด็กปกติออกจากเด็กที่เป็นออทิสติกเท่านั้น ซึ่งอาจใช้ได้ไม่ดีนักใน PDDs อื่น ๆ เช่น แอสเพอร์เกอร์ (Asperger Disorder) และฟิตตี้ เ็นโอเอส (PDD NOS) ตามเกณฑ์การวินิจฉัยเดิม เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่วินิจฉัยออทิสติก

วิธีการใช้

แบบคัดกรองประกอบด้วยแบบประเมินสำหรับพ่อแม่ผู้ปกครอง โดยมี 2 ฉบับ แบ่งตามช่วงอายุ คือ

- 1) ฉบับสำหรับเด็กอายุ 1-4 ปี (12-47 เดือน)
- 2) ฉบับสำหรับเด็กอายุ 4-18 ปี

ข้อคำถามจะวัดความผิดปกติใน 3 ด้าน คือ พัฒนาการทางสังคมผิดปกติ พัฒนาการทางภาษาผิดปกติ และพฤติกรรมซ้ำซาก สนใจจำกัด และปรับตัวยาก ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการวินิจฉัยตามเกณฑ์การวินิจฉัยเดิม (DSM-IV)

การนำมาใช้คัดกรองในช่วงเด็กวัยเรียนจะใช้ฉบับสำหรับเด็กอายุ 4-18 ปี ซึ่งแบบประเมินฉบับย่อ ประกอบด้วยข้อคำถาม 25 ข้อ (ฉบับเต็มมี 40 ข้อ) ใช้ประเมินลักษณะหรือพฤติกรรมที่เด็กแสดงออกบ่อย ๆ ทำเครื่องหมายลงในช่อง “ใช่/ทำบ่อย ๆ” หรือ “ไม่ใช่/ไม่ค่อยทำ” โดยผู้ตอบเลือกคำตอบที่ใกล้เคียงพฤติกรรมของเด็กมากที่สุด

การให้คะแนน

แบบคัดกรองฉบับสำหรับเด็กอายุ 4-18 ปี (ฉบับย่อ) การให้คะแนน เป็นดังนี้
ข้อ 1-17

- ให้ 1 คะแนน สำหรับคำตอบว่า ใช่/ทำบ่อย ๆ
- ให้ 0 คะแนน สำหรับคำตอบว่า ไม่ใช่/ไม่ค่อยทำ

ข้อ 18-25 ต้องกลับค่าคะแนน คือ

- ให้ 0 คะแนน สำหรับคำตอบว่า ใช่/ทำบ่อย ๆ
- ให้ 1 คะแนน สำหรับคำตอบว่า ไม่ใช่/ไม่ค่อยทำ

คะแนนเต็มทั้งฉบับ 25 คะแนน

การแปลผล

คะแนนเต็มทั้งฉบับ 25 คะแนน หากได้คะแนนรวมตั้งแต่ 13 คะแนนขึ้นไป ถือว่ามีความเสี่ยงที่จะเป็นออทิสติก

สิ่งสำคัญที่ต้องเน้นย้ำ คือ แบบสำรวจพัฒนาการเด็ก PDDSQ ใช้ค้นหาเด็กที่สงสัยว่าจะเป็นออทิสติก แต่ไม่ใช่เครื่องมือที่จะนำมาใช้วินิจฉัย เมื่อพบว่ามีความเสี่ยง ให้ส่งต่อแพทย์เพื่อประเมินเพิ่มเติม วินิจฉัย และให้การช่วยเหลือต่อไป

ตัวอย่าง

แบบสำรวจพัฒนาการเด็ก (PDDSQ) ช่วงอายุ 4-18 ปี (ฉบับย่อ)

ชื่อเด็ก..... อายุ.....ปี.....เดือน.....เพศ.....
 ที่อยู่..... โทรศัพท์.....
 ผู้ตอบ ☐ มารดา ☐ บิดา ☐ ญาติ/ผู้ดูแลเด็ก

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ☐ หลังข้อความแต่ละข้อ โดยเลือกคำตอบที่ใกล้เคียงกับพฤติกรรมของลูกท่านมากที่สุด

	ใช่/ทำบ่อย ๆ	ไม่ใช่/ไม่ค่อยทำ
1. ชอบเก็บตัว หรืออยู่คนเดียวตามลำพัง	☐	☐
2. เดินผ่าตรงกลางที่คนสองคนกำลังคุยอยู่	☐	☐
3. เข้ากับเพื่อนได้ยาก แม้ว่าเขาจะพยายามอย่างเต็มที่	☐	☐
4. ชอบจำแต่สิ่งไร้สาระ หรือสิ่งที่ไม่มีความหมาย	☐	☐
5. ใช้ภาษาที่ไม่ค่อยเหมาะสมกับกาลเทศะ หรือผู้ฟัง	☐	☐
6. มักถูกเด็กคนอื่นมองว่าเป็น ตัวตลก หรือ ตัวประหลาด	☐	☐
7. เล่นกับเด็กคนอื่นได้ แต่ต้องเล่นเฉพาะสิ่งที่ตัวเขาอยากเล่นเท่านั้น	☐	☐
8. ต่อต้าน ปรับตัวไม่ได้เวลาที่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงของสิ่งที่ทำอยู่เป็นประจำ	☐	☐
9. รุ่มร่าม เงอะงะ ซุ่มซ่ามมากกว่าเด็กคนอื่นในวัยเดียวกัน	☐	☐
10. ชอบคิดอะไรซ้ำซาก วนเวียนหรือทำอะไรซ้ำ ๆ หลาย ๆ ครั้ง	☐	☐
11. ไม่ยอมให้มีการเปลี่ยนแปลงของสิ่งที่คุ้นเคย	☐	☐
12. คุณเคยรู้สึกว่าคุณพูดซ้ำ หรือเคยกังวลว่าทำไมลูกยังไม่พูดเสียที	☐	☐
13. ไม่ค่อยรับรู้ว่าคุณคนอื่นกำลังคิด หรือรู้สึกอย่างไร	☐	☐
14. มีความสุขเวลาที่ได้อยู่คนเดียว มากกว่าเวลาอยู่เป็นกลุ่มกับคนอื่น	☐	☐
15. ตรงไปตรงมา ไม่รู้จักยืดหยุ่น	☐	☐
16. สนใจในสิ่งต่าง ๆ เพียงไม่กี่อย่าง	☐	☐
17. ไม่ค่อยฟังเพื่อน ถ้าเพื่อนไม่พูดในสิ่งที่เขาสนใจ	☐	☐
18. มีอารมณ์ขัน สามารถเข้าใจเรื่องตลกได้	☐	☐
19. รู้จักปลอบเด็กคนอื่น เวลาเด็กคนอื่นไม่สบายใจ หรือได้รับบาดเจ็บ	☐	☐
20. รู้จักสงสารหรือเห็นอกเห็นใจคนอื่น	☐	☐
21. ชอบเล่นเป็นกลุ่มกับเพื่อน	☐	☐
22. มอหน่า สบตาทุกครั้งเวลาพูดคุย	☐	☐
23. สามารถสังเกต เข้าใจสีหน้า และอารมณ์ของคนรอบข้าง	☐	☐
24. มีเพื่อนสนิทหรือเพื่อนที่เล่นด้วยกันบ่อย ๆ	☐	☐
25. สามารถบอกอารมณ์หรือความรู้สึกของตนเองให้คนอื่นรู้ได้	☐	☐